

CCR NU DA INAPOI – Presedintele CCR Valer Dorneanu respinge presiunile comisarului european pentru Justitie Didier Reynders pentru desfiintarea SIIJ. Curtea refuza sa-si modifice Decizia 390/2021, prin care a stabilit ca hotararea CJUE din 18 mai 2021 nu poate obliga Romania sa desfiinteze SIIJ: „Se poate desfiinta numai prin lege... Reglementarea privind infiintarea SIIJ e optiune a legiuitorului national... Obligatiile ce rezulta din Decizia CE 2006/928 nu pot incumba instantelor sau CCR”

Scris de V.B. | Data: 09.11.2021 17:58

Curtea Constitutională a României nu se lasă intimidată de presiunile făcute de către Uniunea Europeană pentru ca România să desființeze Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție (SIJ).

Marti, 8 noiembrie 2021, CCR a publicat o scrisoare deschisă a **presedintelui Curtii, judecătorul Valer Dorneanu (foto 1)**, către ministrul interimar al Justiției, Lucian Bode, care îi ceruse sprijin în formularea unui răspuns către **comisarul european pentru Justiție, Didier Reynders (foto 2)**.

La 20 octombrie, Reynders îi scrisese lui Bode, cerându-i voalat să convingă Curtea Constituțională să modifice Decizia nr. 390/2021. Ne referim la decizia prin care CCR a stabilit că hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 18 mai 2021 vizând SIJ nu poate obliga autoritățile române să desființeze secția specială, o asemenea acțiune tinând strict de voința politică a Parlamentului și putând fi operată numai prin lege (**click [aici](#) și [aici](#) pentru a citi**).

În scrisoarea de marți, șeful CCR Valer Dorneanu îi amintește ministrului Lucian Bode cele mai importante argumente ale Curții Constituționale din Decizia 390/2021 – și anume: faptul că recomandările conținute în Mecanismul de Cooperare și Verificare (MCV) nu pot încumba nicio obligație instanțelor de judecată ori CCR, din moment ce MCV li se adresează doar instituțiilor politice, categorie din care nu fac parte nici instanțele ordinare, nici Curtea Constituțională.

Comisarul european nu poate dormi de grijă judecătorului #rezistent și a dosarului Onea-Negulescu

Înainte de a vă prezenta atât scrisoarea lui Reynders către Bode, cât și pe cea a lui Dorneanu către același Lucian Bode, amintim că în mesajul transmis în octombrie, Lucian Bode i-a plans de mila judecătorului Costin Andrei Stancu de la Curtea de Apel Pitești (trimis în judecată disciplinară pentru că a decretat într-o hotărâre judecătorească faptul că SIJ nu mai există, rastalmăcind hotărârea CJUE – **click [aici](#) pentru a citi**) și s-a rastit la magistratele ICCJ Elena Barbu, Eleni Cristina Marcu și Ana-Hermina Iancu, care i-au pus cu botul pe labe pe paradorii Mircea Negulescu „Portocala” și Lucian Onea când aceștia au vrut să facă exact ca judecătorul Stancu de la CA Pitești (**click [aici](#) pentru a citi**).

lata mai intai scrisoarea comisarului european (asa cum a fost publicata de G4media.ro):

„Va scriu in legatura cu Decizia nr. 390/2021 din 8 iunie 2021 a Curtii Constitutionale a Romaniei, privind o exceptie de neconstitutionalitate a unor dispozitii din Legea nr. 304/2004 privind organizarea sistemului judiciar si din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 90/2018 privind unele masuri pentru operationalizarea Sectiei pentru Investigarea Infractionilor din Justitie (SIJ). Decizia Curtii Constitutionale genereaza preocupari serioase, intrucat afecteaza nucleul ordinii juridice a Uniunii Europene. Prin decizia respectiva, Curtea Constitutionala pune sub semnul intrebării constatarile Curtii de Justitie a Uniunii Europene in hotararea sa din 18 mai 2021 in cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 si C-379/19, Asociația 'Forumul Judecatorilor Din Romania' si altii. De altfel, decizia a impiedicat instantele romane sa puna in aplicare pe deplin legislatia UE, astfel cum a fost interpretata de Curtea de Justitie, sa evalueze compatibilitatea cu legislatia UE a dispozitiilor nationale declarate de Curtea Constitutionala in conformitate cu Constitutia Romaniei si sa lase neaplicate astfel de dispozitii in cazul in care se constata ca acestea sunt contrare dreptului UE.

Decizia Curtii Constitutionale contravine principiilor fundamentale ale dreptului UE, in special principiului conform caruia dreptul Uniunii prevaleaza asupra dreptului national si ca hotararile Curtii de Justitie sunt obligatorii pentru toate instantele nationale si pentru toate celelalte autoritati ale statelor membre. In acest mod, decizia mentionata anterior contesta, de asemenea, autoritatea Curtii de Justitie atunci cand interpreteaza tratatele UE, inclusiv in ceea ce priveste cerintele de independenta a justitiei consacrate la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf din TUE si la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Pentru functionarea procedurii preliminare prevazuta la articolul 267 TFUE, este indispensabil ca o hotarare in care Curtea interpreteaza dispozitiile dreptului Uniunii sa fie obligatorie pentru toate instantele nationale si respectata de acestea.

In temeiul articolului 4 alineatul (3) TUE, care consacra principiul cooperarii loiale, Uniunea si statele membre sunt obligate, in deplin respect reciproc, sa se ajute in indeplinirea misiunilor prevazute de tratate. Aceeasi dispozitie obliga statele membre sa faciliteze indeplinirea sarcinilor Uniunii si sa se abtina de la orice masura care ar putea pune in pericol realizarea obiectivelor Uniunii. Obligatia prevazuta la articolul 4 alineatul (3) TUE este obligatorie pentru toate autoritatile statelor membre, inclusiv pentru toate tribunalele si curtile constitutionale.

Comisia are cunostinta de faptul ca, in Romania, nerespectarea de catre judecatori a deciziilor Curtii Constitutionale constituie o abatere disciplinara in temeiul legislatiei nationale si constata cu ingrijorare ca au fost deschise proceduri disciplinare impotriva unui judecator care a actionat in aplicarea hotararii Curtii de Justitie din 18 mai 2021. Comisia subliniaza ca simpla perspectiva de a face obiectul unei proceduri disciplinare pentru continutul unei hotarari judecatoresti este un element grav de intimidare pentru toate instantele nationale care urmaresc sa respecte cerintele dreptului Uniunii si contravine principiului independentei judiciare consacrat la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE coroborat cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

In acest sens, Comisia a luat act, de asemenea, de o decizie recent publicata a Inaltei Curti de Casatie si Justitie din 8 septembrie 2021, in care Inalta Curte de Casatie si Justitie a urmat decizia Curtii Constitutionale si nu a respectat hotararea Curtii de Justitie din 18 mai 2021, fara a recurge la procedura preliminara prevazuta la articolul 267 din TFUE. Comisia constata ca, in practica, decizia Curtii Constitutionale a golit de continut marja de apreciere lasata instantelor nationale prin hotararea Curtii de Justitie din 18 mai 2021 pentru a evalua conformitatea Sectiei pentru Investigarea Infractionilor din Justitie (SIJ) cu criteriile stabilite de Curtea de Justitie.

Este important sa se reaminteasca faptul ca, in mai multe rapoarte privind progresele inregistrate in cadrul Mecanismului de cooperare si de verificare (MCV), Comisia a constatat ca SIJ a fost utilizata ca instrument de presiune asupra judecatorilor si procurorilor si ca functionarea sa continua nu este in conformitate cu recomandarile MCV. Prin urmare, Comisia considera ca aceasta decizie a Curtii Constitutionale risca sa constituie un obstacol in calea indeplinirii obiectivelor de referinta ale MCV.

Decizia Comisiei din 13 decembrie 2006 de stabilire a unui mecanism de cooperare si de verificare a progresului

realizat de Romania in vederea atingerii anumitor obiective de referinta specifice in domeniul reformei sistemului judiciar si al luptei impotriva coruptiei, JO L 354, 14.12.2006, p. 56.

Hotararea Curtii de Justitie din 18 mai 2021 reaminteste ca decizia MCV este obligatorie in toate elementele sale pentru Romania si ca Romania este obligata sa ia masurile corespunzatoare in vederea indeplinirii obiectivelor de referinta ale MCV, tinand seama in mod corespunzator, in temeiul principiului cooperarii loiale prevazut la articolul 4 alineatul (3) din TUE, de rapoartele intocmite de Comisie pe baza deciziei respective si, in special, de recomandarile formulate in rapoartele respective. Inainte de a lua orice decizie de a face uz de competentele sale in calitate de gardian al tratatelor in aceasta privinta, Comisia solicita autoritatilor romane sa isi clarifice pozitia cu privire la evolutiile prezentate mai sus. V-as fi recunoscator daca ne-ati transmite raspunsul dumneavoastra in termen de patru saptamani de la primirea prezentei scrisori”.

Redam si scrisoarea lui Valer Dorneanu catre Lucian Bode:

„Avand in vedere adresa dvs. inregistrata la Curtea Constitutionala sub nr.4901 din 26 octombrie 2021, cu privire la solicitarea de a va sprijini in elaborarea raspunsului dvs. adresat domnului Didier Reynders referitor la problema principiului prioritatii de aplicare a dreptului european din perspectiva Deciziei Curtii Constitutionale nr.390 din 8 iunie 2021, va comunicam urmatoarele precizari:

1. Prin Decizia nr.390/2021, Curtea Constitutionala a analizat exclusiv constitutionalitatea unor norme din cuprinsul Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciara, nu si cu privire la oportunitatea existentei sau inexistentei Sectiei de Investigare a Infractiunilor din Justitie (SIJ), intrucat atat infiintarea cat si, prin simetrie, desfiintarea unei structuri judecatoresti sau de parchet nu reprezinta o problema de constitutionalitate, ci de optiune a legiuitorului ordinar in cadrul politicii sale legislative. Articolele 126 alin.(1) si (4) si 131 alin.(2) din Constitutia Romaniei stabilesc in sarcina legiuitorului competenta constitutionala exclusiva de legiferare in domeniul organizarii sistemului judiciar. Constatarea constitutionalitatii unei norme nu inseamna ca aceasta nu poate fi modificata sau abrogata ulterior. Mentionam in acest sens, ca, in data de 19 februarie 2021, Guvernul a initiat Proiectul de Lege privind desfiintarea Sectiei de investigare a infractiunilor din justitie, precum si pentru modificarea si completarea unor acte normative din domeniul justitiei, proiect adoptat de Camera Deputatilor si aflat, in prezent, la Senat2. Ar fi de mentionat, in acest context, ca proiectul de lege a primit avizul negativ al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM). Prin urmare, Curtea Constitutionala a Romaniei nu poate fi acuzata si nu poate fi responsabila pentru omisiunea, neglijenta sau lipsa de diligenta a autoritatilor publice cu rol in elaborarea politicii legislative si nici pentru vointa politica a acestora. In plus, deciziile CCR sunt, potrivit art.147 alin.(4) din Constitutie si Legii nr.47/1992, definitive si general obligatorii, astfel ca sensul scrisorii dlui Didier Reynders nu poate fi modificarea unei decizii a instantei constitutionale, procedura care implica in mod necesar revizuirea Constitutiei. In realitate, se urmareste obligarea statului roman la desfiintarea SIJ, insa CCR nu se numara printre acele autoritati ale statului carora li s-ar putea opune o atare obligatie, deoarece CCR nu are atributii in acest sens. Doar Parlamentul poate reglementa prin lege, in limitele marjei sale de apreciere si a exigentelor constitutionale, orice fel de structura cu orice fel de competenta in materia cercetarii penale a judecatorilor si procurorilor. Imperativ este ca aceasta materie sa faca obiectul unei reglementari care sa respecte principiile constitutionale ale statului de drept, vidul legislativ afectand insesi aceste principii.

2. Decizia nr.390/2021 a fost pronuntata cu luarea in considerare a Hotararii din 18 mai 2021 a CJUE, care, in esenta, a stabilit ca, pentru respectarea dreptului UE, reglementarile care guverneaza infiintarea in cadrul Ministerului Public a unei Sectii pentru investigarea infractiunilor din justitie trebuie: (i) sa fie justificate de imperative obiective si verificabile legate de buna administrare a justitiei, (ii) sa fie insotite de garantii specifice care sa inlature orice risc care sa aduca atingere independentei judecatorilor si procurorilor si (iii) in cadrul procedurii de investigare, judecatorii si procurorii sa beneficieze de dreptul la o cale de atac eficienta si la un proces echitabil, de prezumtia de nevinovatie si de dreptul la aparare. Avand in vedere cele trei aspecte asupra carora s-a pronuntat CJUE, care decurg din dreptul Uniunii si, in special, din valoarea statului de drept prevazuta la art.2 din TUE, CCR a analizat in ce masura principiul statului de drept, care are consacrare expresa in dreptul national, in art. 1 alin. (3) din Constitutia Romaniei, este afectat prin reglementarile care guverneaza infiintarea SIJ si a conchis ca reglementarea care prevede infiintarea SIJ reprezinta o optiune a legiuitorului national, in acord cu prevederile constitutionale cuprinse in art. 1 alin. (3) referitoare la statul de drept si in art. 21 alin. (1) si (3) referitoare la accesul liber la justitie, dreptul la un proces echitabil si solutionarea cauzelor intr-un termen rezonabil si, implicit, in acord cu prevederile art. 2 si ale art. 19 alin. (1) din TUE. [par.56-76]. Curtea a fost consecventa in raport cu

jurisprudenta sa in aceeasi materie, concretizata prin Decizia nr.33/2018, Decizia nr.250/2018, Decizia nr.137/2019 si Decizia nr.547/2020.

3. Cu referire la stabilirea caracterului Deciziei 2006/928 si, respectiv, al rapoartelor MCV, reiteram, pentru o mai clara intelegere, precizarile cuprinse in Hotararea din 18 mai 2021 a CJUE. Cu referire la Decizia 2006/928, CJUE a statuat ca "este obligatorie in toate elementele sale pentru Romania atat timp cat nu a fost abrogata. Obiectivele de referinta care figureaza in anexa la aceasta urmaresc sa asigure respectarea de catre acest stat membru a valorii statului de drept prevazute la articolul 2 TUE si au caracter obligatoriu pentru statul membru respectiv, in sensul ca acesta din urma este tinut sa ia masurile adecvate pentru atingerea acestor obiective" (par.178). Cat priveste rapoartele intocmite de Comisie in temeiul Deciziei 2006/928, acestea „sunt, in temeiul articolului 2 primul paragraf din aceasta (n.n. Decizia 2006/928), adresate nu Romaniei, ci Parlamentului si Consiliului. In plus, desi aceste rapoarte contin o analiza a situatiei din Romania si formuleaza cerinte in privinta acestui stat membru, concluziile cuprinse in ele adreseaza «recomandari» statului membru respectiv intemeindu-se pe aceste cerinte.[...] Referitor in special la recomandarile care figureaza in aceste rapoarte, ele sunt formulate, dupa cum a aratat si Comisia, in vederea atingerii obiectivelor respective si pentru a orienta reformele statului membru mentionat in aceasta privinta" (par. 174 si 175). Prin urmare, din lectura celor doua acte juridictionale - Hotararea CJUE din 18 mai 2021 si Decizia CCR nr.390/2021 (precum si alte decizii CCR din precedent) – se desprind aceleasi concluzii fara echivoc: 1) Decizia 2006/928 este un act de drept european cu caracter obligatoriu pentru Romania, in temeiul art.148 alin.(4) din Constitutia Romaniei; 2) rapoartele MCV, pe de o parte, se adreseaza nu Romaniei in mod direct, ci Parlamentului si Consiliului European si, pe de alta parte, cuprind recomandari - deci au caracter de recomandare – pentru atingerea unor cerinte/obiective stabilite prin Decizia 2006/928, fara a preciza insa modalitati concrete de realizare a acestor cerinte deoarece acestea intra in marja de apreciere a statului respectiv. Prin Decizia nr.390/2021, Curtea Constitutionala a retinut ca CJUE, declarand caracterul obligatoriu al Deciziei Comisiei Europene 2006/928, a limitat efectele acesteia dintr-o dubla perspectiva: pe de o parte, a stabilit ca obligatiile ce rezulta din decizie cad in sarcina autoritatilor romane competente sa colaboreze institutional cu Comisia Europeana (paragraful 177 din hotarare), deci in sarcina institutiilor politice, Parlamentul si Guvernul Romaniei, si, pe de alta parte, ca obligatiile se exercita in temeiul principiului colaborarii loiale, prevazut de art. 4 din TUE. Din ambele perspective, obligatiile din decizia anterioara a Comisiei Europene nu pot incumba instantelor de judecata, organe ale statului care nu sunt abilitate sa colaboreze cu o institutie politica a Uniunii Europene [par.84]. A daugam, in acest context, ca aceste obligatii nu pot viza, cu atat mai putin, Curtea Constitutionala.

4. In ceea ce priveste afirmatiile din continutul scrisorii dlui Didier Reynders, potrivit carora „decizia Curtii Constitutionale contravine principiilor fundamentale ale dreptului UE, in special principiului conform caruia dreptul Uniunii prevaleaza asupra dreptului national si ca hotararile CJUE sunt obligatorii pentru toate instantele nationale si pentru toate celelalte autoritati ale statelor membre” si ca aceasta „contesta autoritatea CJUE care interpreteaza tratatele UE, inclusiv in ceea ce priveste cerintele de independenta a justitiei consacrate de art.19 alin.(1) al doilea paragraf din TUE si la art.47 din Carta drepturilor fundamentale a UE”, consideram ca sunt necesare anumite precizari mai ample:

Avem convingerea de principiu ca o hotarare a CJUE si o decizie a unei instante constitutionale nu pot fi privite in contrast, ci intr-o relatie de complementaritate, asa cum a declarat si presedintele CJUE, dl. Koen Lenaerts. Avem aici in vedere, in primul rand, rolul si competentele pe care fiecare dintre cele doua inalte jurisdicii le au, precum si efectul juridic obligatoriu al actelor emise de catre acestea.

Astfel, CJUE are rolul de a asigura unitatea de interpretare a dreptului UE (drept primar si secundar) in spatiul UE, actele sale sunt obligatorii pentru autoritatile statelor membre si contribuie, astfel, la asigurarea standardului de compatibilitate a dreptului intern al statelor membre cu dreptul UE.

Pe de alta parte, CCR contribuie la asigurarea compatibilitatii dintre normele de drept intern (de nivelul legii si al ordonantelor Guvernului) cu prevederile Constitutiei, deciziile sale fiind definitive si general obligatorii in Romania. Cat priveste rolul de interpretare judiciara unitara, acesta este exercitat in parametrii stabiliti de Constitutie, si anume, cu privire la Constitutie, exclusiv de catre CCR, in timp ce, referitor la legislatia infraconstitucionala, acesta revine Inaltei Curti de Casatie si Justitie.

In exercitarea rolului sau constitutional, CCR utilizeaza ca norma de referinta, pe langa prevederile Legii fundamentale, si norme din dreptul UE, daca sunt indeplinite cumulativ doua conditii: (1) sa aiba relevanta

constitutională – adică să complinească o lacună a Legii fundamentale sau să stabilească un standard mai ridicat de protecție decât normele constituționale în vigoare și (2) respectiv norma să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de CJUE (Decizia CCR nr.668/2011).

Prin urmare, sunt distincte deopotrivă instrumentele de lucru ale CJUE și CCR (dreptul UE, respectiv Constituția României), obiectul activității judiciare și aria de competență.

Totodată, art.148 din Constituția României stabilește, la alin.(2), principiul priorității de aplicare a tratatelor constitutive UE și a celorlalte reglementări europene cu caracter obligatoriu, față de dispoziții contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare. În aplicarea acestui principiu, alin.(4) al aceluiași art.148 stabilește obligația Parlamentului, a Președintelui României, a Guvernului și a autorității judecătorești de a garanta aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alin.(2).

În jurisprudența constituțională cu privire la Decizia 2006/928 a Comisiei Europene - jurisprudența anterioară Deciziei nr.390/2021 -, CCR a reținut, din perspectiva dispozițiilor art. 148 alin. (4) din Legea fundamentală, că, „aderând la ordinea juridică a Uniunii Europene, România a acceptat că, în domeniile în care competența exclusivă aparține Uniunii Europene, [...], implementarea obligațiilor rezultate din acestea să fie supusă regulilor Uniunii [...]” și că, „în virtutea clauzei de conformare cuprinse chiar în textul art. 148 din Constituție, România nu poate adopta un act normativ contrar obligațiilor la care s-a angajat în calitate de stat membru”. Totodată, Curtea a remarcat că înțelesul Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, act adoptat anterior aderării României la Uniunea Europeană, nu a fost interpretat de CJUE în ceea ce privește conținutul, caracterul și întinderea temporală și dacă acestea se circumscriu celor prevăzute în Tratatul de aderare, care face parte din ordinea normativă internă, astfel încât Decizia 2006/928/CE nu poate constitui norma de referință în cadrul controlului de constituționalitate prin prisma art. 148 din Constituție. (Decizia nr. 104 din 6 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 29 mai 2018). Mai mult, Curtea a statuat că Decizia 2006/928/CE, act de drept european cu caracter obligatoriu pentru statul român, este lipsită și de relevanță constituțională. Curtea a conchis că, chiar dacă aceste acte (Decizia 2006/928/CE și rapoartele MCV) ar avea un înțeles clar stabilit de CJUE, respectivele acte nu constituie norme care se circumscriu nivelului de relevanță constituțională necesar efectuării controlului de constituționalitate prin raportare la ele. Nefiind întrunită condiționalitatea cumulativă stabilită în jurisprudența constantă a instanței constituționale, Curtea a reținut că acestea nu pot fundamenta o posibilă încălcare de către legea națională a Constituției, ca unică normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate (Decizia nr. 137 din 13 martie 2019). Așadar, potrivit acestui raționament de principiu stabilit în jurisprudența Curtii, încălcarea unei norme de drept european nu poate fi constatată decât cu aplicarea art.148 alin.(2) din Constituție și în condițiile în care norma europeană invocată îndeplinește cumulativ cele două cerințe

mai sus mentionate.

Prin Decizia nr.390/2021, CCR a constatat, din perspectiva controlului de constitutionalitate, ca Hotararea CJUE din 18 mai 2021 nu a adus, fata de deciziile sale anterioare, elemente de noutate cu privire la continutul si efectele juridice pe care le produc Decizia 2006/928 si rapoartele MCV intocmite de Comisie pe baza acesteia. CJUE a stabilit, asa cum o facuse in prealabil si instanta constitutionala romana, caracterul obligatoriu al Deciziei 2006/928 si caracterul de recomandare al rapoartelor MCV, Romania avand sarcina de a colabora cu buna-credinta cu Comisia "pentru a surmonta [...] dificultatile intampinate cu privire la realizarea obiectivelor de referinta mentionate". Prin urmare, CCR si-a mentinut jurisprudenta anterioara si a constatat ca singurul act care, in virtutea caracterului sau obligatoriu, ar fi putut constitui norma interpusa controlului de constitutionalitate realizat prin raportare la art.148 din Constitutie - Decizia 2006/928 -, prin dispozitiile si obiectivele pe care le impune, nu are relevanta constitutionala, intrucat nu complineste o lacuna a Legii fundamentale si nici nu dezvolta normele acesteia prin stabilirea unui standard mai ridicat de protectie. Prin urmare, Curtea nu si-a putut exercita controlul de constitutionalitate prin raportare la Decizia nr.2006/928 (care, desi este o norma de drept european cu caracter obligatoriu, asupra careia CJUE s-a pronuntat, nu are relevanta constitutionala, adica nu complineste si nici nu depaseste standardul de protectie asigurat prin Constitutie) si, cu atat mai putin, la rapoartele MCV (care au caracter de recomandare, si nu obligatoriu).

In logica acestei expuneri de argumente, CCR a constatat, prin Decizia nr.390/2021, ca aplicarea pct.7 din dispozitivul hotararii CJUE, potrivit caruia o instanta de judecata "este autorizata sa lase neaplicata din oficiu o dispozitie nationala care intra in domeniul de aplicare al Deciziei 2006/928 si pe care o considera, in lumina unei hotarari a Curtii, ca fiind contrara acestei decizii sau articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE", nu are temei in Constitutia Romaniei, intrucat, asa cum s-a mentionat in prealabil, art. 148 din Constitutie consacra prioritatea de aplicare a dreptului european obligatoriu fata de dispozitiile contrare din legile interne. Or, rapoartele MCV, intocmite in baza Deciziei 2006/928, prin continutul si efectele lor, astfel cum acestea au fost stabilite prin Hotararea C.J.U.E. din 18 mai 2021, nu constituie norme de drept european, pe care instanta de judecata sa le aplice cu prioritate, inlaturand norma nationala. Cu alte cuvinte, art.148 alin.(2) din Constitutie nu poate fi incident, deoarece rapoartelor MCV le lipseste caracterul de norma de drept european cu caracter obligatoriu. Prin urmare, judecatorul national nu poate fi pus in situatia de a decide aplicarea prioritara a unor recomandari in detrimentul legislatiei nationale din moment ce ipoteza normativa a art.148 din Constitutie, care permite acest lucru, nu isi poate gasi aplicarea/incidenta in situatia rapoartelor MCV. Mai mult, Curtea a aratat ca rapoartele MCV nu intrunesc nici conditia de „norma”, deoarece nu contin reglementari juridice, deci nu sunt susceptibile de a intra intr- un conflict cu legislatia interna. Aceasta concluzie se impune cu atat mai mult in ipoteza in care legislatia nationala a fost declarata conforma Constitutiei de catre instanta constitutionala nationala prin prisma dispozitiilor art.148 din Constitutie.

La constatarea constitutionalitatii prevederilor criticate din Legea nr.303/2004, Curtea, in Decizia nr.390/2021, a avut in vedere exigentele principiului statului de drept, enuntat si in Hotararea CJUE din 18 mai 2021, precizand ca acest principiu, consacrat de art.1 alin.(3) din Constitutie, presupune securitate juridica, aceeasi securitate/stabilitate juridica invocata si in scrisoarea dlui Didier Reynders, raportata in sa la cadrul normativ european. Or, in masura in care unele instante judecatoresti nationale, in spete de aceeasi natura, aplica anumite dispozitii interne, considerandu-le conforme dreptului european, in timp ce altele lasa neaplicate aceleasi dispozitii, deoarece le considera ca fiind contrare dreptului european, standardul de previzibilitate al normei ar fi puternic afectat, ceea ce ar genera o grava insecuritate juridica si, implicit, incalcarea principiului statului de drept si a ordinii de drept.

Consideram ca de esenta principiului cooperarii loiale este tocmai colaborarea eficienta dintre institutiile abilitate de la nivel european cu cele de la nivel national, astfel incat sa fie evitate anumite disfunctionalitati de sistem. Numai o asemenea abordare poate duce la prevenirea oricarui conflict de jurisdictie.

Conchizand cu privire la raspunsul pe care il solicitati si pe care, la randul Dvs, domnule ministru, trebuie sa il formulati, credem ca acesta ar trebui sa se refere explicit la faptul ca, in contextul actual constitutional, Decizia nr.390/2021 nu poate fi modificata.

In realitate, daca se doreste desfiintarea SIIJ, aceasta se poate realiza numai prin lege adoptata de Parlament”.

